

Waardering van Vestigingsplaatsen

Wim Meester en Piet Pellenbarg
URSI Urban and Regional Studies Institute
Faculteit der Ruimtelijke Wetenschappen
Rijksuniversiteit Groningen

NOM ACADEMY
Groningen, 25 februari 2004

Waarde in ruimte waarde van plaatsen, gebieden

- Verkoopwaarde
- Gebruikswaarde
- Maatschappelijke waarde
- Belevingswaarde
- Reservewaarde/optiewaarde
- Toekomstwaarde

Waardering van vestigingsplaatsen

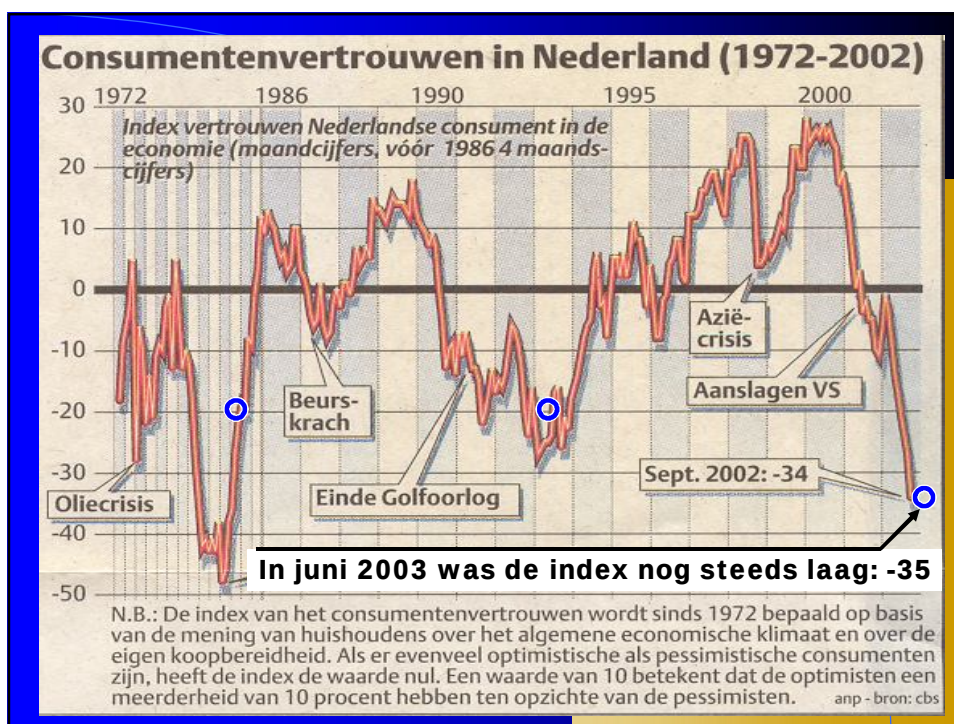
- De waarde van een plaats of gebied is altijd het resultaat van een *waarderings*proces
- De waardering hangt af van de soort van *gebruik* dat van een plaats of gebied wordt gemaakt (wonen, werken, recreëren)
- In deze voordracht gaat het om de waardering van potentiële vestigingsplaatsen door *ondernemers* (in Nederland)

Albert Einstein

“Facts are facts.....*
but perception is reality!”

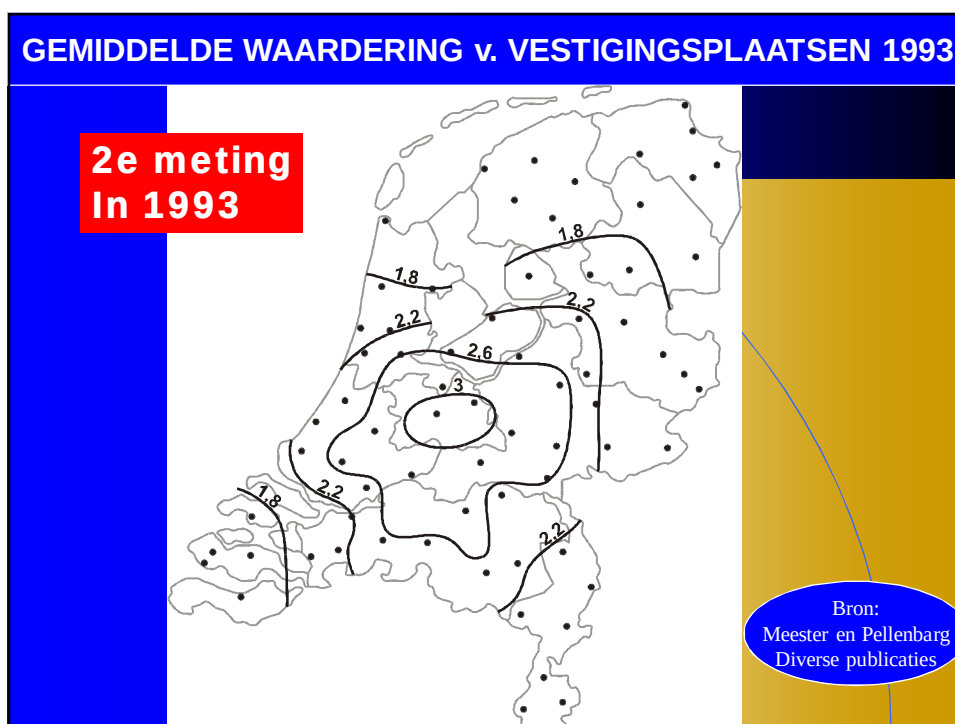
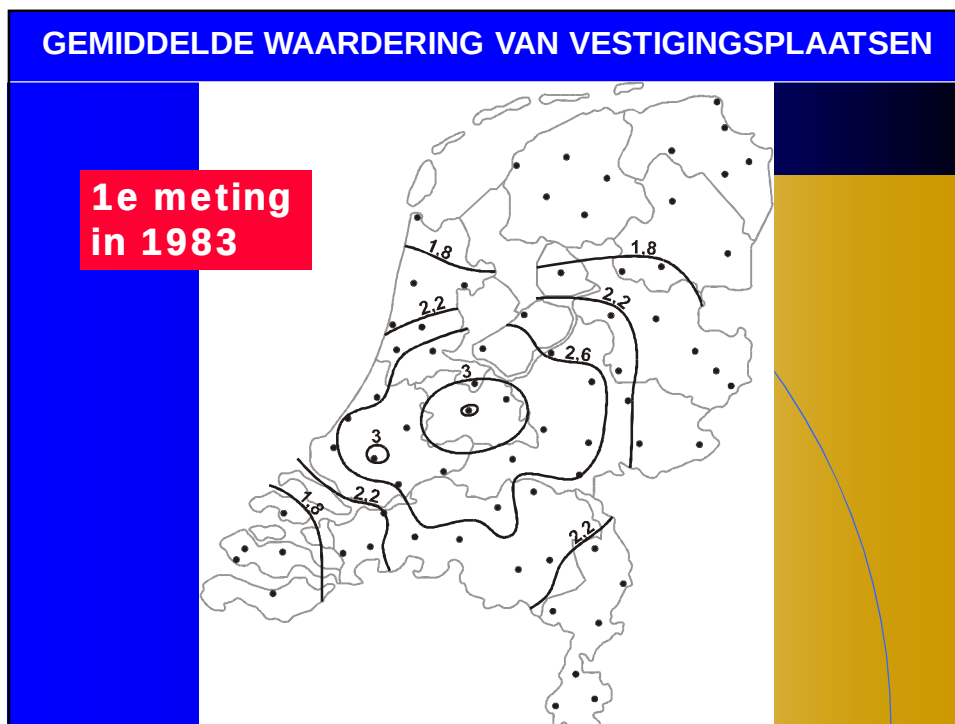
Waardering van vestigingsplaatsen in Nederland gemeten in 1983-1993-2003

- Steekproef (VVK) van telkens 1800 bedrijven met 10 en meer werkzame personen
- Alleen de sectoren industrie, groothandel, bouw, transport en zakelijke dienstverlening
- Alleen bedrijven met een nationaal of internationaal afzetgebied
- Enqueteformulier in de vorm van een kaart met 70 potentiële vestigingsplaatsen

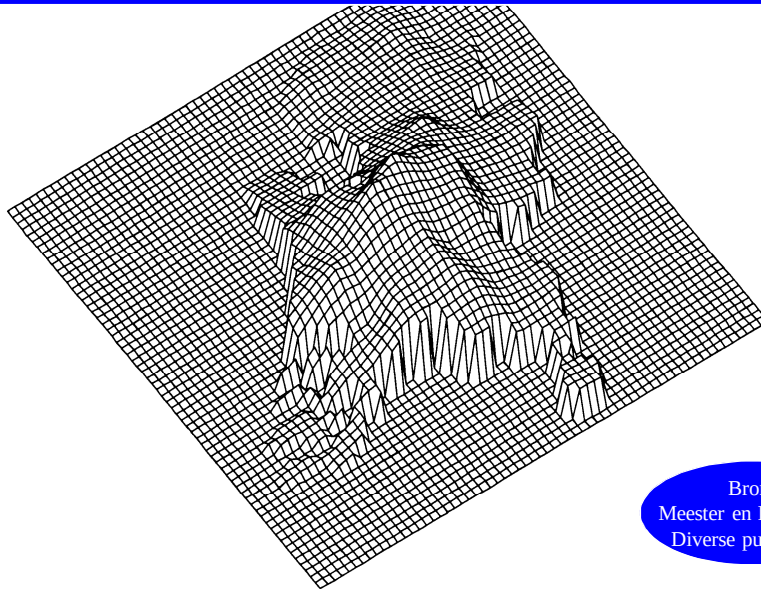

WAARDERING VAN VESTIGINGSPLAATSEN BIJ DE EERSTE METING IN 1983			
1. UTRECHT	100	15. DEN HAAG	61
2. AMERSFOORT	90	16. NIJMEGEN	60
3. ROTTERDAM	82	17. LEIDEN	57
4. HILVERSUM	79		
5. GOUDA	73	21. EINDHOVEN	54
6. ALMERE	72		
7. EDE	71	51. MAASTRICHT	20
8. GORKUM	69		
9. AMSTERDAM	68	55. GRONINGEN	14
10. ARNHEM	68		
11. APELDOORN	66	70. WINSCHOTEN	0

DRIEDIMENSIONELE WEERGAVE VAN DE GEMIDDELDE WAARDERING VAN VESTIGINGSPLAATSEN IN 1993

Bron:
Meester en Pellenburg
Diverse publicaties

VERANDERING WAARDERING 1983-1993, PER PLAATS

DRACHTEN	+4	UTRECHT	- 9
HEERENVEEN	+6	AMSTERDAM	- 8
HOOGEVEEN	+2	HAARLEM	-14
MEPPEL	+2	DEN HAAG	-13
HENGELLO	+3	ROTTERDAM	-16
ENSCHDEDE	+6	DEN BOSCH	+4
ZWOLLE	- 3	TILBURG	+6
DEVENTER	- 5	MAASTRICHT	+9
HARDERWIJK	- 3		
ARNHEM	- 3		

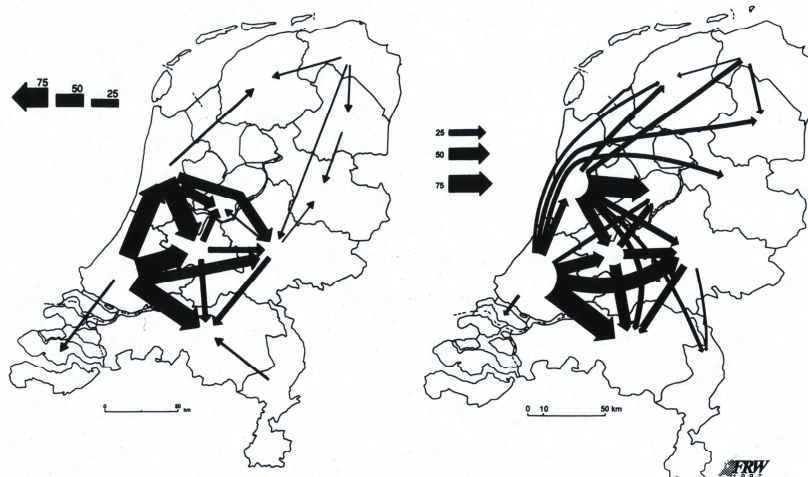
VERANDERING GEMIDDELDE WAARDERING 1983-1993

BEDRIJFSMIGRATIE IN NEDERLAND (TUSSEN PROVINCIES, SALDI

1990/1991

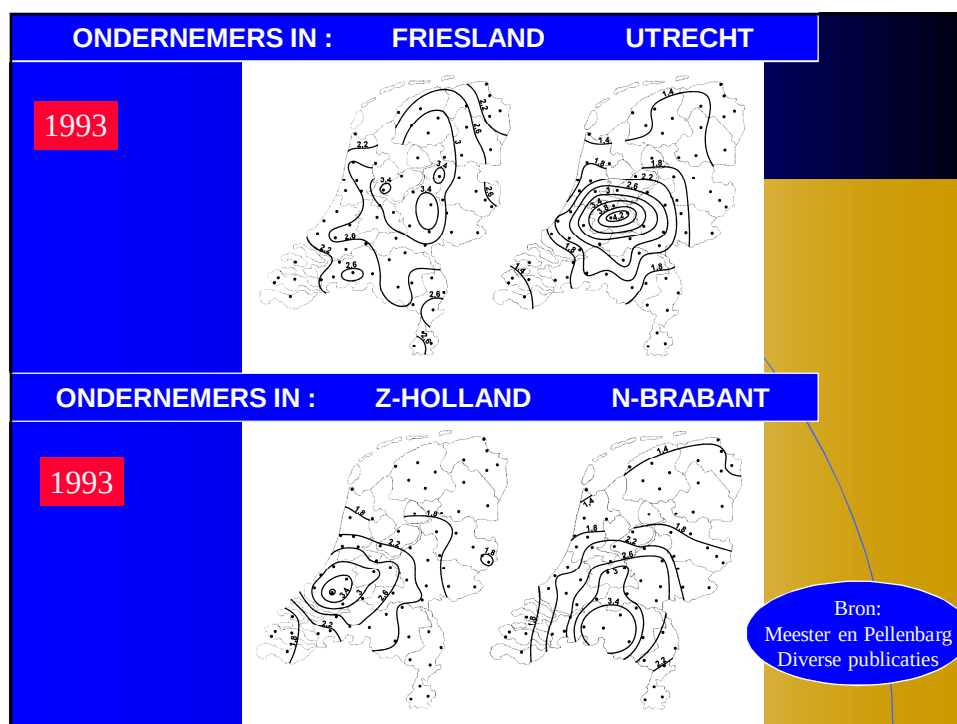
1994/1995

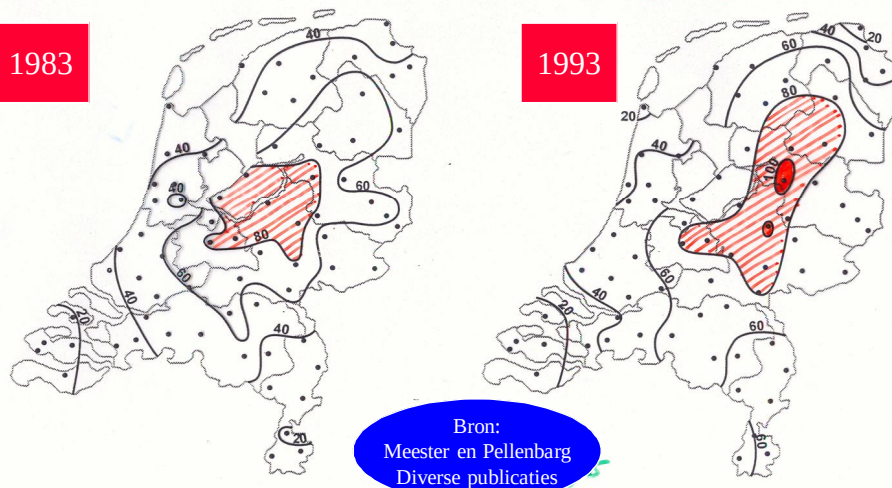
BRON: Kemper en Pellenburg 1993, 1997

OP ZOEK NAAR STRUCTUREN IN DE DATAVERZAMELING

- WOONPLAATS VAN DE RESPONDENTEN
- INVLOED AFSTAND OP WAARDERING
- TRENDVLAKANALYSE
- CORRELATIE ANALYSE
- CLUSTER ANALYSE
- FACTOR ANALYSE

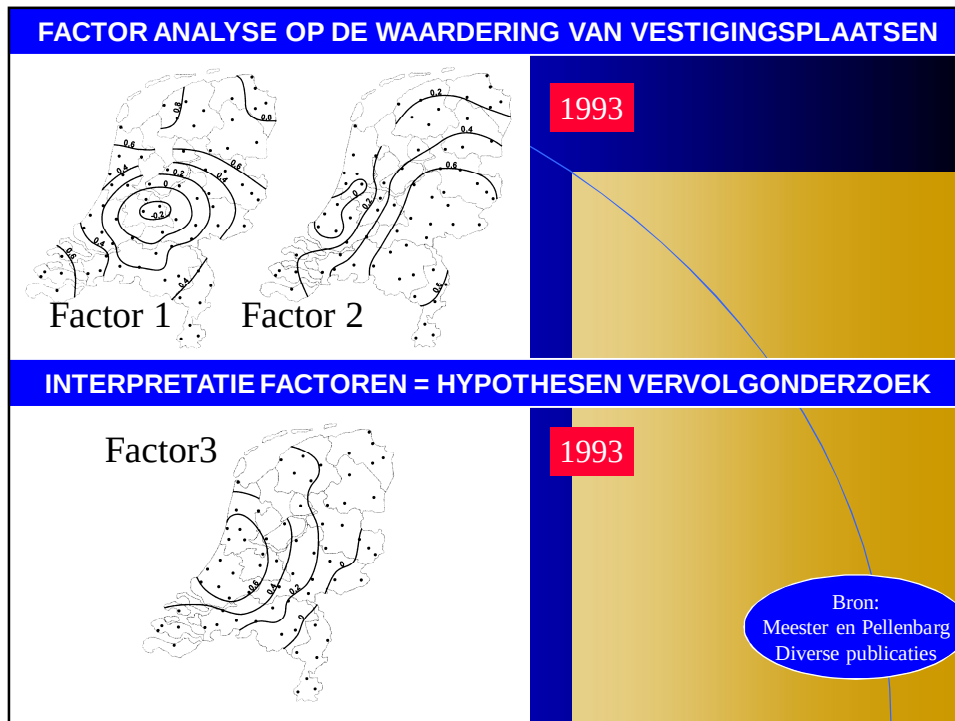
**VESTIGINGSVOORKEUR NOORDELIJKE ONDERNEMERS
VERANDERING TUSSEN 1983 (LINKS) EN 1993 (RECHTS)**

**VOOR AFSTAND
GECORRIGEERDE
WAARDERINGEN,
1993**

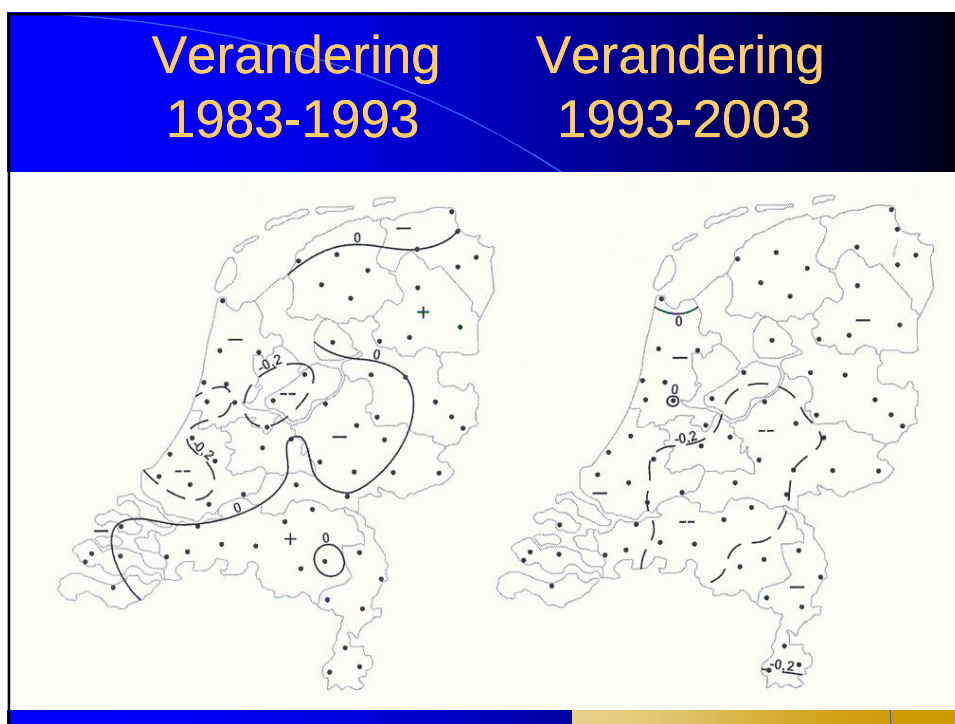
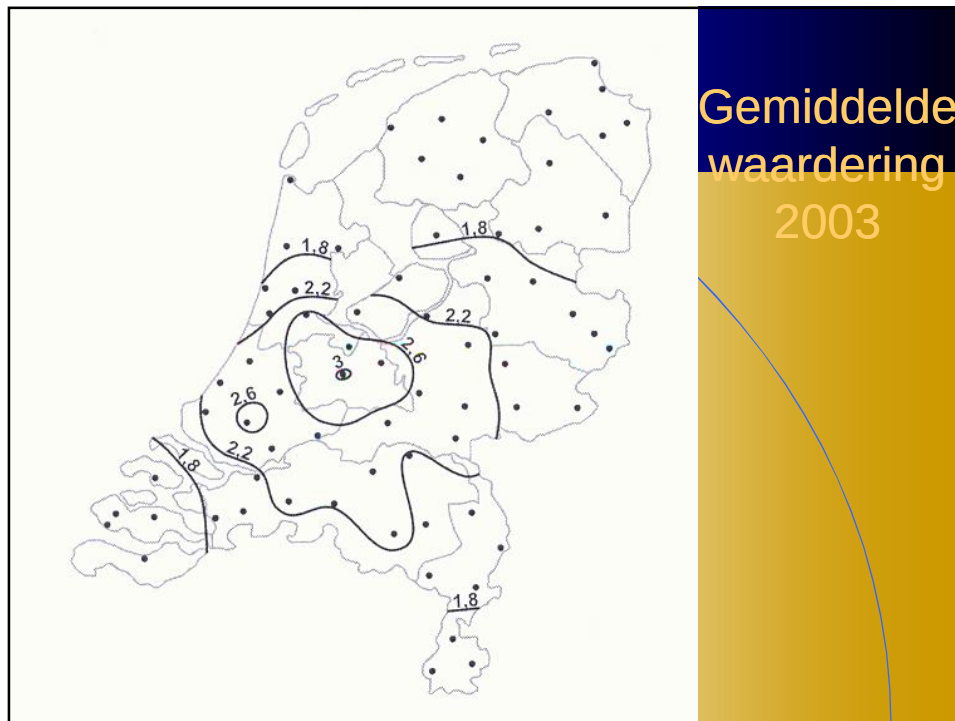
BRON: MEESTER 1996

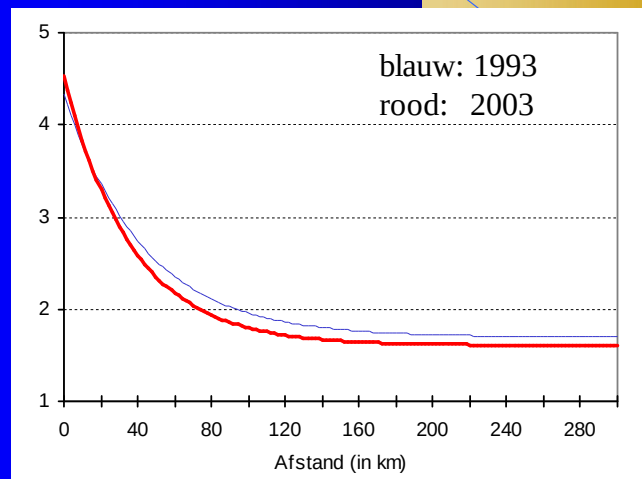

De nieuwste meting, juni 2003

- Enquete is afgenomen in juni 2003
- Respons lager
(van 36,1 via 39,9 naar 29,4%)
- Meer slecht ingevulde formulieren (nu 31%)
- Meer dubbel minnen, minder neutrale oordelen
- Algemeen gemiddelde waardering is lager:
van 2,17 via 2,14 naar 2,00
(3,00 = neutraal)

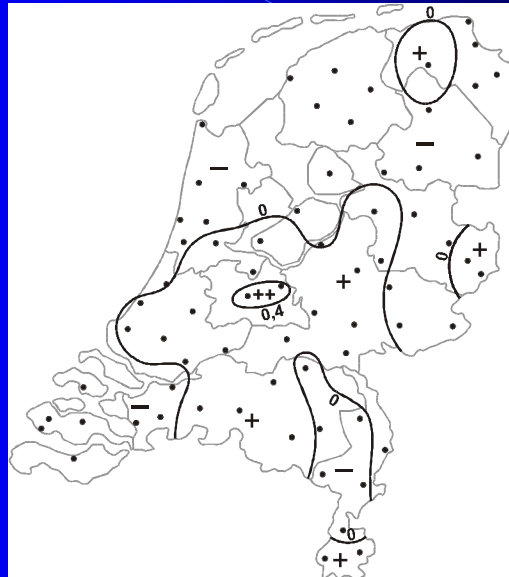
Waardering als functie van afstand (modified exponential)

Waardering als functie van afstand (modified exponential)

	1983	1993	2003
Startwaarde ($d=0$)	4,17	4,34	4,54
Eindwaarde ($d=\infty$)	1,69	1,70	1,61
Omslagpunt (in km)	31	31	27

VOOR AFSTAND GECORRIGEERDE WAARDERINGEN in 2003

VOOR AFSTAND GECORRIGEERDE WAARDERINGEN, 1993

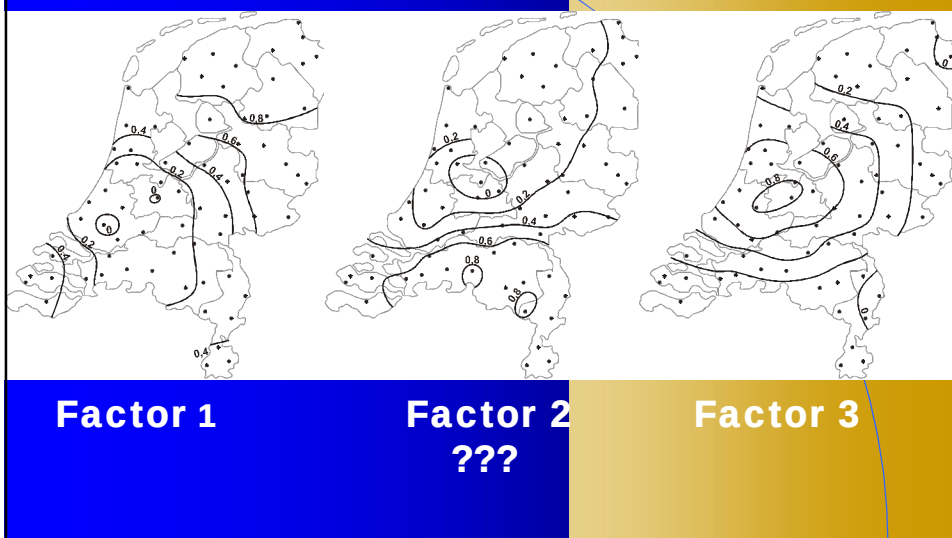
BRON: MEESTER 1996

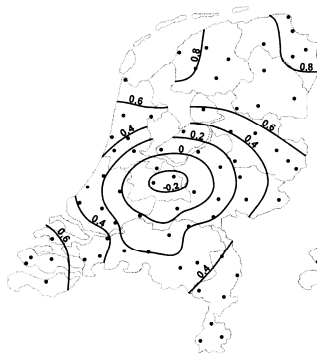
Verklaring gemiddelde waardering (R^2 in %)

	1983	1993	2003
Afstand tot Utrecht	78	71	72
Logaritme inwonertal	26	27	35
Aansluiting snelweg	17	19	14
Coördinaten	9	12	9

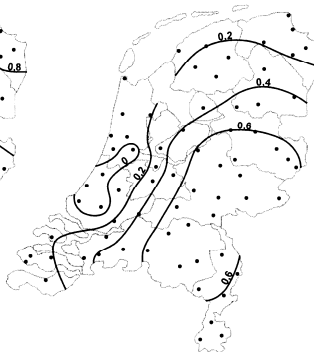
Factoranalyse op de waardering van vestigingsplaatsen, 2003

Factoranalyse op de waardering van vestigingsplaatsen, 1993

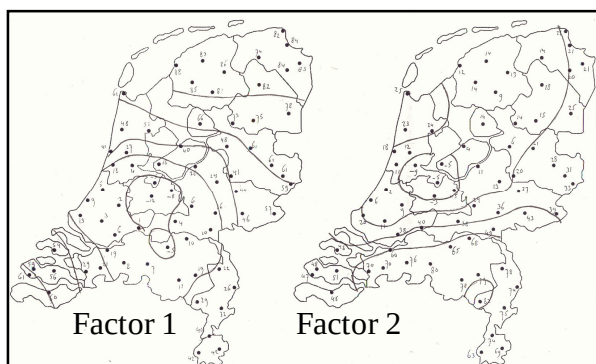
Factor 1

Factor 2

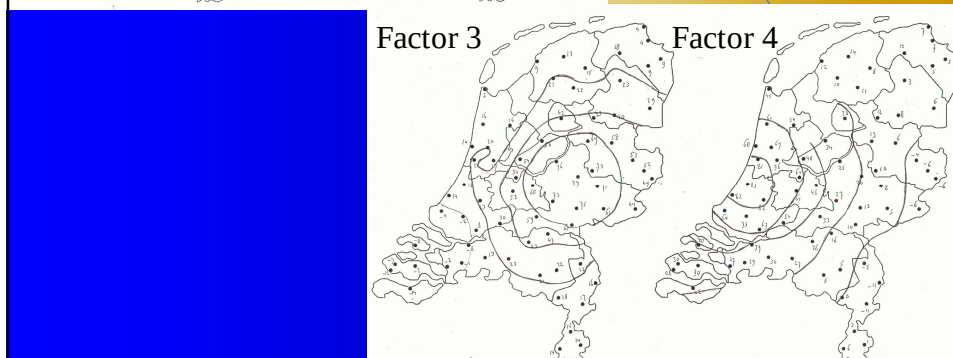
Factor 3

Factor 1

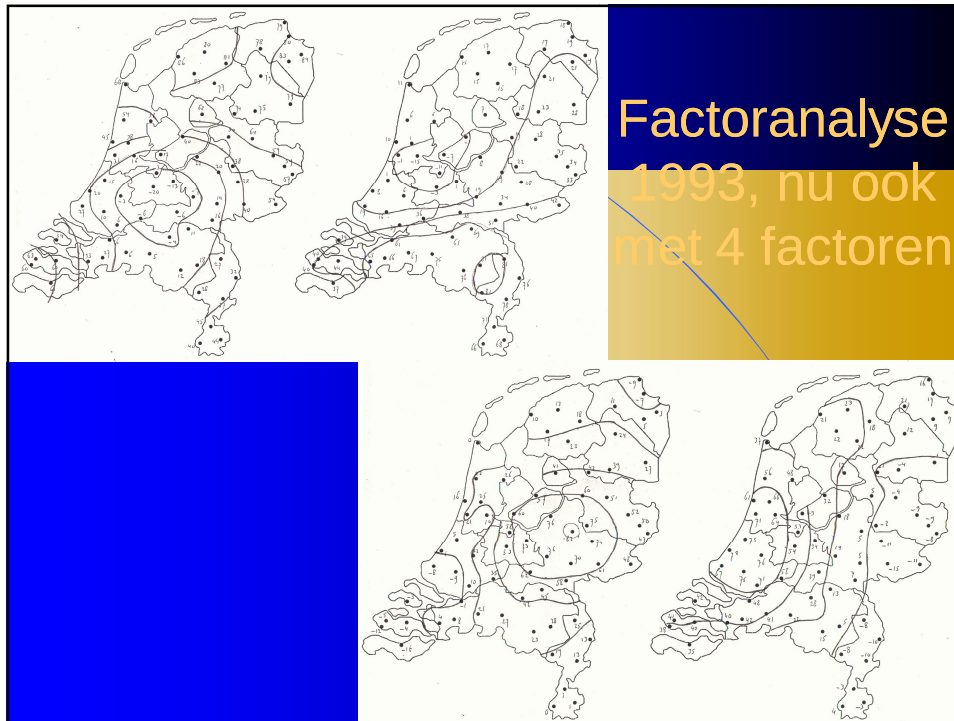
Factor 2

Factoranalyse 2003, met 4 factoren

Factor 3

Factor 4

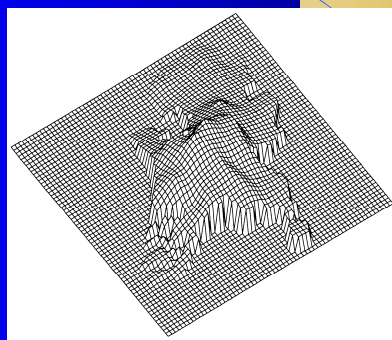
Semantische dimensies (volgens Osgood, Suci & Tannenbaum)

- EVALUATION - het subjectieve
- POTENCY - het objectief meetbare
- ACTIVITY - de dynamiek

CONCLUSIES

- Waarderingslandschap wordt vlakker door daling van de top
- Daling van de Randstad zet zich voort in de Halfwegzone
- Voorkeur voor de eigen omgeving wordt sterker
- Verschuivingen in achterliggende factoren?
- Onze hypothese: de evaluatieve dimensie wordt bepaald door landschap en cultuur

Hartelijk bedankt
voor uw aandacht!

Wim Meester
Piet Pellenburg

Discussant:

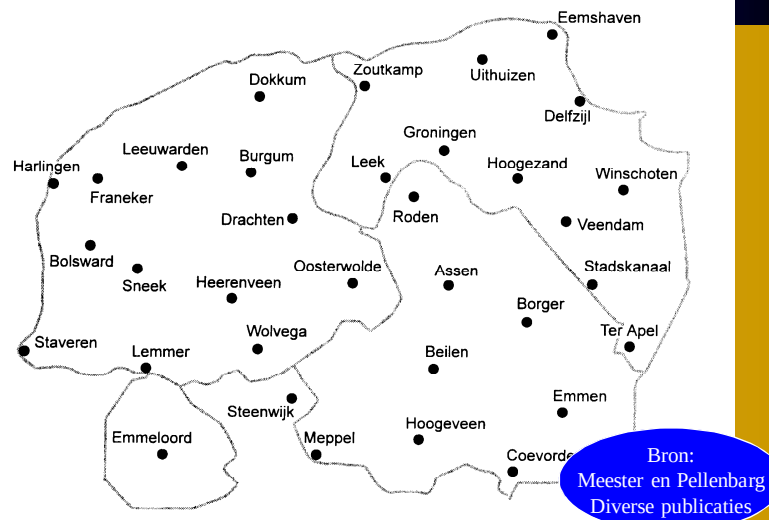
Egbert Weaver

VOORTGANG V.H. ONDERZOEK

- **BEELDBEPALENDE FACTOREN**
- **MEER LANDEN, REGIO'S, PLAATSEN**
- **VERGELIJKING BEELD EN WERKELIJKHEID**
- **VERSCHILLENDE IMAGES V. DEZELFDE PLAATS** (WERKGEBIED, WOONGEBIED, RECREATIEGEBIED)
- **BEELDEN VAN VERSCHILLENDE GROEPEN** (ONDERNEMERS, LERAREN, VROUWEN)
- **EFFECTEN VAN BEELDVERSTERKENDE CAMPAGNES** ('ER GAAT NIETS BOVEN GRONINGEN')

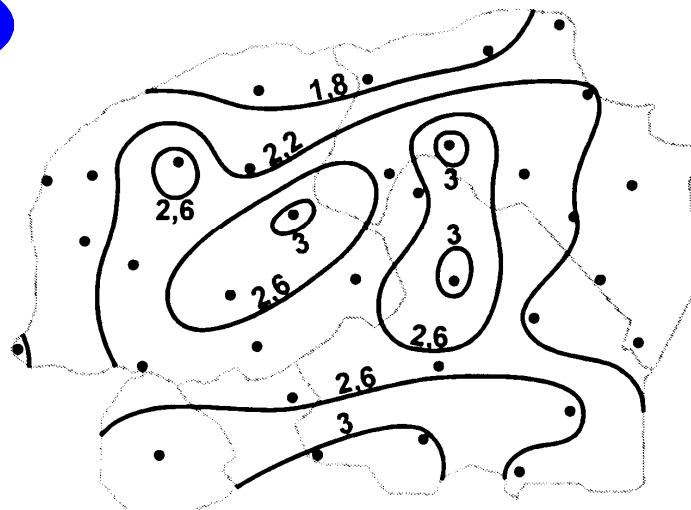

ALS MOGELIJKE VESTIGINGSPLAATSEN TE BEOORDELEN LOCATIES

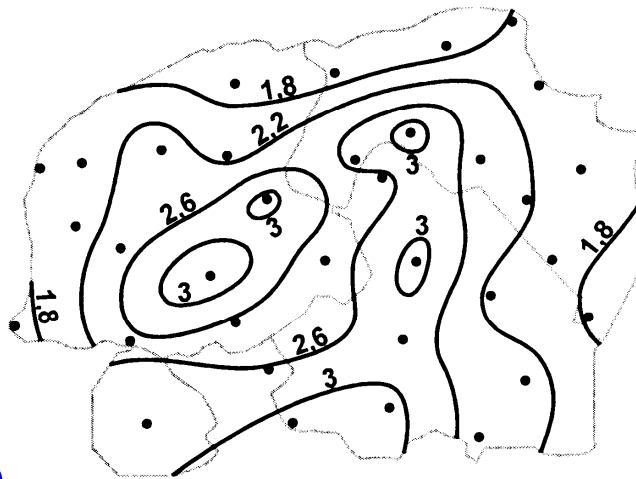

GEM. WAARDERING VESTIGINGSPLAATSEN N-NEDERLAND 1986

Bron:
Meester en Pellenburg
Diverse publicaties

GEM. WAARDERING VESTIGINGSPLAATSEN N-NEDERLAND 1997

Bron:
Meester en Pellenburg
Diverse publicaties

Top10 locaties Noord-Nederland 1997 (op basis van enquête bij ondernemers)

• 1. Heerenveen	(was 7 in 1986)
• 2. Meppel	5
• 3. Groningen	1
• 4. Hoogeveen	4
• 5. Assen	2
• 6. Drachten	3
• 7. Emmeloord	6
• 8. Beilen	11/12
• 9. Leek	13
• 10 Steenwijk	11/12

